¶ Deus in nomine tuo

[redacted]

Hier begint die passie die onse liene here selue apenbaerden der heiliger vrouwen dinte brigitta

Wat mach ic sprekē want mijn siele is bedruefst ~~totter doit~~ totter doit. Doe sprack symon petrus Here wes bedruefstu dy. mijn siele sette ic voer dy. Ick wil mitti gaen inden doit ende inden kerker. soldestu sternē ic wil mitti sternē. Eñ ic seg dy dat voerwaer Ick en wil nimmermere vandi scei den. ic en wille mitti in dine bedruefnisse gaen ¶ Doe sprac ic tot petro. wes beroemstu dy. Ick seg dy dat voerwaer eer die hane crayet. soe he uestu mijns driewerff v saket ¶ Doe sprack petrus meyster dat en sal niet gestien ¶ Doe sprack ic tot hem allē. Ick seg v voerwaer gij sult noch in deser nachte alte male van my vlien Ick heb mynē hemelschē vader voer v gebeden als gij vallet dat gij snel lick op sult staene ¶ Doe wordē die iongerē te male seer vneert. Doe sprac ic tot hem. Ick heb v vole te seggē. gij en cū nes niet algedragen want v herte myt be druefnisse vermullet is. Ick wil v seyndē dē troester dat is die heili ge geest die sal v alle dinck apenbarē ¶ Doe sprack ic tot hem. Nu staet op wij willē gaē Doe gingē wij wterstat iherusalem. Doe sprack

LANDES-BIBLIOTHEK

ic tot hem inden wege
de wij gingen totten bon
garde. Ick bin die ge
waer winstock en mijn
vader is die ackerman
Gen gij sijt mijn rancken
en ic bid v en gebiede
v dat gij sult blijven in
mij. sa blijve ic in v
sa brengdi vole vruchten
Want die rancke die
niet aen mij en blijfft
die moet verdrien. den
sallmen aff snijden ende
werpenen in dat vuer
en verbernenen. Die
rancken die aen mij bly
nen. die wil mijn hemel
sche vader besnijden op
dat sij vole vruchten bren
gen sullen. blijfft aen
mij sa blijve ic aen v
sa brengdi vole vruch
ten ¶ Mijn gebot is
dat gij onderlinge mijn
hebt daer sullen se bij
bekennen die v hatten dat
gij mijn iongeren sijt.
Da quamen wij inden
bongarde. da sprack ic

tot mijnen lienen ionge
ren. Hier suldi blijven
en beden. Da eyschede
ic peter en johannem
en iacobum en sprack
tot em volget mij
Da ginck ic over dat
rynier cedron mitten
drien iongeren. dat was
sa veer vanden achten
alsmen mochte sciten
mijt enen armborste.
Daer liet ic die drie
iongeren en sprack.
blijfft hier en waect
en bedet. Da ginck
ic alsa veerre van em
alsmen mijt enen stene
werpen mach. Daer
sat ic mij neder en
valden mijn hande en
sloich mijn ogen inden
hemel tot mijnen
hemelschen vader en
ic sprack. Vader v
claer dinen sone ick
heb dinen name ver
claert vaerden heiden
mijn vader verclare
dinen sone ¶ Gen een
stemme sprack to mij

wten hemel. Ick heb
dy verclaert. en ick
wil dy verclaren. en
haestelick saltu ver
claert werden. Doe
stont ic op en ginck
to mynen iongeren en
vant se slapende. Doe
sprack ic tot em. Waect
en beedt op dat gij
niet en valt in beca
ringe. Doe sprack ic
peter en moegestu nu
niet waken. Du woldes
doch myt my gaene
inden doit. en inden ker
ker. Waect en bedet
op dat gij niet en valt
in becaringe. Siet
sy en syn niet veer
die sick gericht hebn
tegen my. Doe ginck
ic weder in myn gebet
en sprack. Hemelsche
vader ic danck di en
verblyde my dat die tyt
gecomen is. en die vre
neket sick dat die din
gen sullen vervult werden

daer die propheten aff ge
sprakē hebn van my.
Nu bin ic bereit alle
dingen te vervullen daer
du my om henes wtge
sant. Vader myn lycham
is omvangen myt anxt
des doits. Nu is myne
licham inder alre hoichster
noet en bedrueffenisse
dat nye menschelicke cre
atuer in alsoe grote be
droefnisse en quam als
myn doitlicke lychame
nu is. Want ic liene
vader dyn eengebaren
soen bin. en bekenne den
ierstē slach mitten lesten
Dese wetentheit dwin
get my daer toe dat my
die anxt henet omdaen
Want ic liene vader
alle dingen bekenne in
dy. Doe stont ic op en
ginck weder tot mynen
iongeren en vantse sla
pende. Doe swech ic en
ginck weder aen myn
gebet en sprak. O he
melsche vader nu is

mijn siele bedruefft bis
totter doit. O alre lief
ste vader mach dat sijn
dat van mij gae die ke
lick des lijdens. Mijne
vleische is benede eñ
vol anxtes des doides
Mijn geest is bereit te
genē mijnē lijchame
indē doet. O alre lieff
vader dijn wille is mijn
wille. ic gene mij mit
vriē wille indē doet
¶ Doe benedē ic soe sere
van anxte des doits. dat
sick alle mijn lede bewe
gedē. Doe stont ic op
eñ ginck weder tot
mijnē iongerē eñ sij
sliepē. Doe sprack ic
Speter wat henestu
gesacht. machstu niet
ene cleyne tijt wa
kē mit mij. Mijn tijt
is nu comē dat ick stei
de van dij. nu genekē
mij mijn viande. Doe
ginck ic weder vā mij
nē iongerē eñ gaff
mij weder aen mijne
gebet eñ sprack. O
hemelsche vader mijn
pine is dat alle mē
schelicke geslechte
niet salich en sal wer
den. Doe weynden
ic omdē doit des sū
ders. eñ om die go
ne die sick onweer
dich makē mijns lijdens
Doe sprack ic o hemel
sche vader weert moe
gelick dat ic hedde
alsoe mēnich lijcham
als mēnige sterne is
aendē hemel die wol
de ic alte male geerne
genē indē doit eer
een sunder solde ver
larē blijnē van mijnre
wegē. O hemelsche
vader du wetes wale
dat ic dat mēschelic
ke geslecht alsoe lieff
heb. Doe begonde ic
toe swetē water ende
bloet mijt groter be
vinge eñ mijn aensicht

begonde te werdē gelijc
eñ doden mēsche.
¶ Brigitta mijn lieue
brut dit apenbaere
ic dy. van woerden
tot waerdē. mijn pijn
die ic heb geledē inde
hane. Dese dingē die
ic dy heb geapenba
ret eñ dese woerde
eñ dat ic dy noch apē
barē wil. die geneic
dy als tot enē durē
stat. Dit saltu te sa
mē scrijnē als ic dy
gesacht heb. eñ noch
seggen wille.
¶ Brigitta doe begō
de ic te swetē wtermā
ten sere van anxte des
dits. Dat bloet liepe
wten onē lede in dat
ander van mijnē her
ten tot mijnē hertē.
dat vandē anxte mijns
dits dat bloet sich gaf
wt al mijnē leden wt
wendich. Daer ic voer
had gesweet water

van anxte. daer swetē
ic nu bloet wt alle mijnē
leden eñ water. Enē dra
pe waters eñ enē drape
bloedes. dat mijn cleder ont
verwet wordē mit bloe
de eñ myt water. Eñ dat
bloet van mijnē aensich
te eñ wt mijnē handen
tot mijnē mouwē toe.
wanneer ic dat affwistē
van mijnē aensichte soe
braect weder wt. eñ van
anxte begonde ic soe sere
te benē dat ick op mijne
knijen niet en konde ge
sittē. mit gevaldē handē
lacht ic my neder. eñ swe
ten banē matē sere water
eñ bloet. Doe hoirdē ic mijn
vyande comē doe richten
ic my op. doe sprakē die
engelē tot my. O du
onverwinlicke starcke
ons verwondert des dat
tu bust cranck geworde
Du buste die scoenheit
bonē allē creaturē ende
bust nu versalwet eñ

mystalt. Here du bust
die borne der barmher-
ticheit dinē volc dorst
na dynre barmhertic-
heit eñ na dynre vrē
¶ Dee stont ic op ende
mijn vyande neecken my
Dee ginck ic tot mynē
iongerē eñ sprac. waket
eñ volget my ¶ Dee
bracht ic se weder tee
samē. Dee en warē mijn
vyande niet veerre.
Dee sprac ic tot mynē
iongerē volget my.
Dee had ic altijt myd
den gegaen. mer dee
ginc ic voer eñ se vol
geden my. Dee ginck
ic mit wille totten dode
Dee ic mynē vyandē
see na quā alsmē mit
enē armborste schietē
mochte. Dee bleeff ick
staen eñ riep myt lu-
der stēmē. Wien suec-
ti. Gij antwordē my.
Wij suekē ihesū van
nazerene. Dee sprack
ic tot een. Den gij sue-
ket dat bin ic. Dee
vielē sij neder totter
eerdē. Eñ ic ginck
een naerre eñ bleef
staen. eñ sprack tot
den wien suecti. Gij
sprakē ihm̄ vā naza-
reth den suekē wij
Dee vielē sij tee rug-
ge neder. Dee ginck
ic een op twee mans
scredē na eñ sprack
Wat gij den wilt dat
duet haestelick. Tee
hant sprakē sij tot
iudas. Datti bevalē
is dat dee tee hant
Dee sprack ic tot hem
Gij comt tot my ge-
lick erwijs off ghij
socht enē mysdader
off enē rover. Ick
heb doch myt v ge-
gaen inde tempel.
Daer ic v kundichdē
die ere mijns hemel-
schē vaders. eñ sinē
wille. Wee comdi nu

aldus tot my ¶ Doe
sprake sy onder een
nu en behoue wy gee
re getuge. mer hi
sprict va sine hemel
schen vader en blas
phemiert gade. Doe
sprake sy. Judas gyf
een teyke dynre sa
ken. Doe ginck ick
den naerre. en ginc
mit wille ter doet.
Doe omringde se my
en judas ginck myt
snelheide tot my.
En ic boechde my tot
hem neder. en hy
custe my voer myne
mont. en sprack tot
my. Gegruet sy stu
meyster. Doe sprack
ic. Judas mit dencusse
verraedstu des men
schen sone. het weer
dy beter datu nye ge
bare en weers ¶ Doe
vielen sy myt snelhe
aen my. Een dele gre
pen my bijde hare.

Een dele bijde halse Een
dele bijde clederen. Sy rin
den my om als wolue
om een scaep. Alsoe gie
rich waren sy om my dat
sy niet en wosten va nyde
en van hate wat pine
sy my ierst aenleggen
wolden. sy worpen my ter
eerden op myne rugge
en spegen my in myn
aensicht. En toegen my
bijde hare. sy sloegen
my voer myne mont
en voer myn wangen
en stieten my myt oren
vnets. en bonden myn
hande datse alsoe swart
worden als eerde.
¶ Doe sprack brigitta.
Here syn die reden oeck
waerachtich die aer
toe gestreuen staen va dy
nen lyden. ¶ Brigitta
wat ontsiestu dy want
ic bin got auer mate
gene ic dy. Ick heb de
se gaue selue gegeuen
en dese gaue wil ic ge
uen. Hemel en eerde
sullen eer vergaen eer

dat mijn woirt vergin
ge dat ick gesprekē heb
eñ noch sprekē wille ¶
Dese gave mijns lydens
die heb ic gegenē den
gonē die hem selven
genoedt hebn in mijnre
tegenwoirdicheit. Niet
allene en heb ic se ge
noedt ~~niet allene en~~
~~heb ic se genoedt~~ mer
ic heb se wtuercarē tot
eenre bruyt. Eñ du
kēnes se wale eñ we
tes wale dat se my lieff
heft. Eñ mijn liefde sal
aen v beidē blynē. dat
wil ic bewysē aen my
nē werkē. Myn vrouwe
is dat ic mach wonē
in reynē hertē. want
daer wone ic in myt
groter behagelicheit
als ic wone inde he
mel onder den engelē
In desē bewyse ic mijn
myne. eñ gene hem
den smake mijnre ge
nadē. die daer onbe
cant is ¶ Dit syn die
teykene mijnre lieffdē
die ic gene. dat sy niet
en doen tot allē tydē tē
sy mijn wille. Sy wetē
wael wat die sunde is
Hier om vlien si die
sūdē tot allē tydē eñ
genē my loff myt enē
reynē hertē ¶ Bri
gitta du salt dat we
ten dat ic dan in hē
vliete als een berch
daer dat water aff
vloyet bis inde dale
Gelyck als dat vmult
wort mitter vluet des
waters. alsoe vermille
ic oer hertē onervlue
delick myt mijnre ge
nadē dat oen die werlt
een cruce wort. Aen
genē dingē en hebn
sy lusticheit. mer allee
aen my. alles arbeids
en verdriet on niet
dat sy allē menschē dē
dat doen se my selvē
Alle dat orē lychame
tae behaert. dat doen

sy allene van noeden
wegē. sy lietē orē lychā
om mynē wille dat sy
hem gene bequemelicheit
en deden. Daer sy ein
bequamelicheit aendē
daer sien sy aen mynē
loff. Dese syn bequa
me aen mynre liefden
to allen tyden. Hoer
lichame is nider eer
den. eñ oer gedachten
indē hemel ¶ Brigit
ta myn liene bruyt.
Dese woirde hebic dy
geapenbaert eñ te
gen dy gesprakē vā
allen reynē hertē wat
behagelicheit ic daer
in heb dat heb ic dy
gesacht. Dese syn als
een pilpijkre die eene
huys bewaert voerdē
wint dattet niet om
en valt. Aldus syn se
bewaert van mynre
gracie. Dat maket
hem stedich ontsiene
om datse sick selue

vercleynē in orē herten
Eñ laten ein selue dunckē
tot allē tydē die alre mynsten
te syne onder allen
menschē eñ onweerdich
mynre genadē. Sy clagē
dat sy oerre niet weer
dich en syn Als een con
stich dieff die myt allē
vlyt daer na steet dat
hy duck vole stelē mach
eñ dat dan holt eñ dē
scat nergent en apen
baert daer mē on ōme
addē mocht ¶ Aldus dē
die reyne hertē dat si
daer geen ere aff hebn
en willē dat sy myn dienre
syn. Als die lude vā hem
begerē dat sy voer hē
biddē sullē. soe suchten
sy voer my eñ latē hem
dunckē dat sy des onwer
dich syn dat sy voer an
der lude biddē sullē ¶
Brigitta myn liene
vrydynne ic segdi dat
voerwaer dat deser mē
schē ōmatē wenich syne

in deser tijt · enn in allē
steden datmē se wer stat
mochte dragē ¶ Bri
gitta du salt dat wetē
datsi vole meer vsma
det werdē dat sy ge
geert werdē · Enn hē
en is om die ere der
werlt niet myt allē ·
mer sy gebruckē alle
dingē ter nœt · enn nz
als die werlt duet ·
Enn ic gan on wale œr
lijflicke nœtdurfft wāt
alles dinges gebruken
sy in mijnre vresē ende
tot mijnre erē · Ick gū
ne œn dat sy die wer
lt vsmadē sallē ende
vnolgē · op dat ore cro
ne onsprekelick werde
in mynē rijck over my
ts mijn lijdē apen ic on
den hemel dit is mijn
ere ¶ Brigitta ick
seynde dy mynē engel
den wil ic dy genē tœ
dienste · die sal dy apē
barē dese wœrde i ake

waerheit · alsœ ic dy
gesacht heb · Dœ spr
he mynē vrede gene
ic v Alle dingē mijns
lijdens die wil ic dy a
penbarē · Enn wil een
getuychnisse geuen
al deser vœrgespra
kenre wonde mijns
lijdens die du wale we
tes ¶ Brigitta wœ
die wonde mijns lijdēs
ludē · daer wil ic dy
seker aff makē · Dœ
sprack sy tot hem O
wœ wonderlick syn
dine werkē die du wer
kes sunderlinge indē
gonē die dy lieff hebn
Die here sprack · Bri
gitta en verwonder
dy niet · Ic wone
in hem als indē hemel
enn mijn engelē sullē
hem wesen onderdaē
Enn ic gene sy on tot
enē dienste · Dœ quā
die engel tot hœr also
strijfft sy van œr selnē

en̄ sprack. Brigitta
strijff dese woerde. Doe
streeff sij van woerden toe
woerden. Doe apenbaer-
den oer god en̄ sprack
Brigitta mijn bruyt
ic wil dy apenbaren mijn
lijden en̄ mijn vronde die
du henes tocht getagen
wtermaten sere die in
mijnen lijden is. en̄ dijn
herte alsoe duck henet
vermilt alsoe duck du
mijns lijdens gedenckes
off leses ¶ Brigitta
woltu weten wat my ge-
stieden doe ic inden bon-
gart geboriden wart
Doe sprack brigitta my
dorst na dy en̄ na dy-
nen lijden. Dijn lijden sma-
ket my wael. Doe spr̄
die here. Brigitta mijn
lijden is geweest banen
maten. Doe mijn lieue
ionger peter sach dat
ic alsoe seer wart ge-
slagen. Doe toech hij wt
sijn sweert en̄ sloech
malcus sijn oer aff dat

tet neder viele op die
eerde. Doe sprac ic ge-
net my dat oer in mijn
gebenedide hande. En̄
ic sat hem sijn oer we-
der aen sijn hoeft. Mit
snelheit sprac ic peter
steck op dijn sweert. Wol
de ic vechten mijn vader
solde my wael seynden
een grote scare der enge-
len die my wale bester-
men solden. Doe riepen sij
weder. In belsebucs na-
me heft hij malco dat
oer weder aen sijn hoeft
gesat. Wij weten wale
dat hij is heiden en̄ een
samaritaens mensche
en̄ die bose geest is in
hem. Doe sprakē sij he
blasphemiert gade en̄
al die werken diehi duet
die duet he mitten bosen
geest. Hij is een auer-
treder der ewe. Hij he-
net op die heilige dage
gesont gemaket. En̄
hij is een verkeerre
des volcs en̄ hij henet
mitten sunderen omgegaen

Eñ mitē apenbarē sunde
ren hest hy gegeten. Dæ
riepen sy myt luder stē
mē. slaet den wyne
drencker eñ der ver
keerre des volcs. Jo
hānes baptista die
grote pphete die en
dranck niet dan wa
ter inder wæstynē
eñ at dat cruyt. Dē
hedden wy des bet tæ
gelæft dat hy gaeds
sone hed geweest. Eñ
dese is een verkeerre
des volcs. eñ een wyn
drencker. ¶ Eñ dæ
slægen sy my aen myn
ær. eñ vær mynen
mont. Eñ in myn aen
sichte eñ tægen my by
den hare. Eñ sy tægē
my wtē bongart. sy
spegen my in myn aen
sicht. grote slege slo
gen sy my in myn aen
sichte. eñ aen mynē
hals xxx. werff slæ
gen se my vær mynē
mont. Eñ xx. werff
bespegē se my. Ende
senē werff slægē se
my ter eerdē. eñ also
duck tægen se my by
den armē weder op.
Eñ dan bespydē se my
weder aen. Alsæ gie
rich warē se myns doits
dat se my alte hant ge
erne heddē gedæt dæ
se my haddē gegrepē
mer myn vrē en was
noch niet gecomē daer
ic in sternē solde. Dit
gescieden dæ se my to
gen wtē bongart.
¶ Brigitta vraichdē
o here warē ærre æt
vole dæ du gegrepē
wordes. Ja sprac god
Brigitta ærre warē
alsæ vole. als vier
hondert gewapent
eñ twehondert vnet
genger. eñ dertich
scuttē eñ lx psæenen
die vackelē drægen
eñ l. lanternē die
indē bongarde quamē

tot my. Doe ontstakē
sij die vackelē eñ wol
den my suekē. Die
l. lanternē haddē sij
al rede gemaect eer
sij wter stat redē. Die
sake is dit want het
was duyster weder of
sij sorchdē dat hi one
ontgaē solde. Dick
sorchdē se dat hem ye
mant tegen comē mo
chte van mijnre wegē
Sij wostē dat wale
dat my die heidene
lieff haddē want ick
vole wonders ende
myraculē onder hē
gedaen had. Die iodē
haddē duck gesprakē
Siet nu wij on niet
lydē en willē nu geet
hij onder die heidē. eñ
duet myraculē onder
oen eñ bedriecht se
dat se aen oen gelouē
dat he god is. Aldus
en can hi ons niet be
driegē. wij hebn die
bueke moysi. Aldus

danige redē hebn se duc
van my gesprakē die
ioden gemeynlick in orē
synagogē. Sij warē mz
eenre sorgē omvangē
als dese vongesprakē
wonde ludē. Hier ōme
maectē sij hem soe starck
wt doe sij my sochten dat
sij sorchden voer die scha
ren des volcs die my voer
haddē gevolget. ¶
Brigitta dit is die sa
ke dat sij soe starck wa
ren. Sij vuerdē vijff
banierē tegen my. Eñ
ic vuerdē mijn lychame
tegen on myt willē in
orē handē. Mit willen
ginck ic totter dit eñ
volbrachte dat mijn he
melsche vader van my
wolde hebn. Alsoe wart
dat doe volbracht doe
ic was indē handē mijn
re vyande ¶ Brigitta
ic seg dy voer waer dat
se my doe vuerdē bouē
der eerdē myt mynē
vuetē. eñ myt enen
ludē ruepē brachten

se my in die stat alsoe
wredelick dat se niet
gesaedt en condē ge
werdē in oren herten
eer sy sagē dat ic soe
smelick gehandelt
wert. Alle die nacht
verblydē sy hem. ende
on begonde te v̄langē
na mijnre pinē ¶ Doe
brachtē se my tot ānas
huys dat was inder
twelffter vrē vander
nacht. Doe spraken
sy tot ānas. wy brē
gen dy ihm̄ gevangē
eñ gebondē. Doe
ānes dat hoerden
dat ic gevangē ende
gebondē was. Doe stōt
hy op myt vrondē
van sinē bedde. ende
ginck in dat huys
sictē ¶ Daer brachtē
se my voer on als se
my totten bongert
hadden getagen. Doe
vraichden my ānas
Seg my ihesus waer
is dyn grote scaer vol

kes en kūnē se dy nu
niet bescermē. Waer
is nu dyn grote wysheit
eñ dyn vader daer du
vole aff henes ge
sacht wae du on eres
eñ en kan he dy nu
niet weder geeren
eñ verlosen dy nu vā
deser pynē die du
nu lydē salt my dūct
wale dat dyn wonde
vals syn. Brigitta
du salt dat wetē dat
ic doe stille swech doe
he my logenachtich
hielt. Doe vraichden
he my. segge my bis
tu xp̄c dat segge ons
apenbaerlick. Doe
spr̄ ic eñ antwordē
annes. Weert dat
ic dy die waerheit
sechde du en gelouedes
my niet. Mer die wer
ken die ic doe die ge
nē getuych van my
Ick heb apenbaerlick
gepredict indē tempel
voer al die synagogē

der ioden den wille mijns
vaders ¶ Doe riepen
sij mit luder stemmen
Wy en behoue wij geen
re getuige. mer hij
maect sick selue ga
des sone. He blasphe
miert gade. Wij ge
ne daer een getuych
aff dat he des edits
heeft verdient. Doe
sprack annes. segge
ihs wat segstu van
dy selue. Doe sprack
ic annes weert dat
ic dy die waerheit
sechde du en geloefdes
my niet. mer vrage
den gone die mijn
woerde hebn gehoert
en mijn werke gesien
hebn die gene wael
getuych van my.
¶ Doe sloich my mal
ch aen mijn wange dat
ic neder sech totter
eerde. alsoe wee dede
my die slach. Doe spr
ic vrient waer om

slaestu my. Wat heb ic
dy gedaen. Heb ic quel
lick gesprake soe geft
getuych van my. Ende
en heb ic niet quellick
gesprake. Waer ome
slaestu my dan soe sere
Doe riepe sij alle auer
my. siet woe geerne
ontsculdichde he sick nu
Doe swech ic al stille.
Doe stont mijn jonger
petrus bijde vuere.
Doe vraichde sij bistu sijn
jonger. Doe sprack
annes maget. Ick seg
v voerwaer hij is sijn
jonger ic heb on mit
hem wael gesien ¶ Doe
antworde mijn lieue jon
ger. Ick seg dy dat von
waer dat ic sijnre niet
en kene. Doe wart dat
ierste wort ~~vermult~~ ver
mult dat ic tot on had
gesprake inde auent ete
doe ic mit on ouer tafele
sat en apenbaerde one
mijn lijde als mijne lieue

vriendē. Dee sprakē
se mit luder stēmen
tot annes. segt ons
nu wat wij een deene
sullē. Dee sprack hi neem
ten eñ brengtē tot
cayphas. wat hi v hei
tet daen dat daet one
¶ Dee namē se my wē
huse ānes eñ trectē
my tot cayphas huse
Dee dertich malē besse
gē se my aen dē wege
Dee lx. malē sloegen se
my aen mynē hals.
tuschē ānes eñ cay
phas hus. Voer cay
phas huys sloege se
my in mijn aensichte.
Dee toegen se my in
cayphas huys gebon
den eñ gevangē. Dee
riepen se mit luder
stēmē. Cayphe hier
brengē wij ihm. Dee
stont hij op eñ sach
my. eñ dee wart he
seer v̄blijt. Dee spr̄
hi tot my. Ihū ic ver
blijde my dijns lijdens
eñ dijns doits Na dinē
dode heft my verlanget
Want tu my myt gro
ten v̄driet henes voer
gegaen in dē tempel
Eñ dine woerde heb
ben my seer gepijnt
nu wil ic dy weder
pinigē. Dee swech
ic dee sprakē se Cay
phe. wat wildi dat
wij on daen. Dee spr̄
hij beswaert on de se
nacht. Dee ginck cay
phas weder te bedde
Dee begondē sij my
weder te bespie ¶
Brigitta sprack. O
du almechtige god
wat was dijn pine
in cayphas huse. hi
antworde oer. Ick
dijn salichmaker ihs
xps wart see smelic
ken gehandelt in cay
phas huys. Ick stont
onder on als eene
leinkē onder dē wol
nē. Sij toegē my bijdē
hare eñ sij sloegē my

aen mijn aensicht. aen
mijn wangē. xlij. sle
ge sloegē se mij in mijn
aensicht. Alsoe menich
werff spegen se mij
oic in mijn aensichte
Alsoe duck als se mij
die ene optē anderē
stieten alsoe ducke
sprakē se gegruet
sijstu coninck vā ystra
hel. Doe worpē se
mij ter eerdē eñ na
mē enē dueck eñ ver
bondē mij mijn ogen
doe ic voer on opter
eerden lach. Doe ston
den mijn iongerē ende
sagē dat aen dat ick
alsoe sere wart gesla
gen. Dat warē pe
trus eñ johānes die
dit sagen. Doe vrach
den se mynē iongerē
off se mij oeck kendē
Doe sprack johānes
en solde ic on niet
kēnē hij is mijn lieue
meyster. Ick hebbe
sijn woerde duck wale

gehoirt als he kundich
den dat woert sijns he
melschē vaders. doe wt
ic alsoe seer verwrouwet
Doe sprakē se dese gelo
uet aen on. Doe sprakē
sij tot petro. Du biste
oec sijn jonger. petrus
begonde te vluekē eñ
swoer aldus. Bijdē leuē
digē gade segge ic dij
dat ic oen niet en kēne
Doe hieff ic op mijn hoeft
eñ sloich op mijn ogē eñ
sach mynē lieuē iongerē
aen. Doe wart he bit
terlicke seer streyende
eñ die hane craydē. Doe
liep he mit snelheit en
wech wtē huse bijder
murē der stat eñ begō
de to streyē. Eñ dat strey
en was banē mate dach
eñ nacht. bis alsoe lange
dat ic was opgestaene
vandē dode. Doe he dat
wiste doe vrondē he sick
aen mij. Doe wart sijn
streyen gematicht ¶
Daer nae doe mijn iongr

en wech was dae stont
ic onder den iode als een
lemken onder den wolue
in cayphas huse. Dae
vragede se my myt een
re luder stemme. Waer
syn nu dine iongere
waer is nu dyn grote
staer volcs die dy helpe
mocht. Waer is nu
dyn hemelsche vader
Wantu onder ons he
ues gesacht. dyn he
melsche vader en du
syst een. En waer om
en helpt he dy niet.
en waer om en comt
he nu niet wte hemel
en verlaest dy wt deser
pyne. Dede hy dat sae
gelaefde wy wale dat
tu gades saen weers
Dae slaege se my in
myn aensicht. en vaer
myne mont. En der
slege en was geene
getal. En sy ware alsae
onbermhertich auer
my myt slaue dat
myn aensicht alsae swart
wart en alsae mysma
ket. dat al die gone
die my sage verwon
derde sick. dat ic alsae
mysmaect was ¶ Dae
bedacht malcus ene nye
pine en spruck. wy wil
len on sine ogen verbin
den en willen on slae
en vrage hem off he
gaeds sone is. Dae
verbonde se my myn
ogen en slaege my
vaer myne mont. en
in myn aensicht en in
myne hals. en stiete
my myt ore vnete
Dese slege duerde
ene ganse vre dat
ic alsae vermoyet was
dat ic vaer on totter
eerden viele. Dae rie
pen se tot my. bistu
gaeds saen sae segge
wie dy ierst sloich
En wae menich der
is die dy slaege ¶
Myn lieue brigitta

Du salt dat weten dat
malcus die ierste was
die my sloech voer my
nen mont doe mijn ogen
waren verbonden. He
sprack he henet my
mijn oer wder aengesat
aen mijn hoeft inden
hane dat my sijn ion
ger affsloich. Hier
om wol dick geerne
weten off hij gaeds
sone weer. Hed he
dat gesacht dat ick
den ierst hed gesla
gen doe on sine ogen
waren verbonden. Also
sprack malcus totten
iodem. en hi wolde we
ten off hij god ende
mensche weer. Doe
bonden se my aen ene
sule daer sat ic bis
totten dage. Mijn
liene brigitta du salt
weten dat sij om my sa
ten en hadden my om
vangen. Daer sat ic

onder on en wart bespu
wen van hem allen. Dat
mijn aensicht alsoe mys
talt wart vanden slagen
en vanden spekel. dat al
die my sagen sick verwon
derden vander mystalcht.
vanden slegen mijns aensich
tes. en ic was oer spot
Doet dach was. doe
brachten se my wten huse
cayphe voer die daer en
spraken. Hier sal he staen
al den volc toe smaheit
dat sij sien sullen dat wij
on gevangen hebn ende
gebonden. den ihesum die
henet overtreden dat
geset onser vaderen en
onser alderen. En hij he
net den sabboth gebra
ken. en henet gearleit
inden vierdage. en he
net die sieken gesont
gemaect. en heft die
duvelen vanden luden ver
drieven. Hij en ontsach
niet den sabboth. Nu
willen wij siene off sijn
vader kan gecomen wten

hemel en vlaesen one
wt onsen handen. Myn
liene brigitta doe tasten
sy tot oren haefden ende
conelen. en spraken alsoe
Gegruet systu een co
nine der iode. en bespe
gen my en beworpen
my. doe hieten se my ga
ne sitten. Toe handes
quam cayphas doe ic was
gaen sitten op die eerde
en sprack totten ioden
snellicken neemt on en
treckt een voer pylatum.
en riepen toe pylatus
wy brengen dy ihm
Nu myn liene brigitta
doe namen se my bynden
handen en toegen my op
vander eerden. En en
gonden my der tijt niet
dat ic op mochte staen
Doe trecten se my voer
pylatus en riepen tot
pylatus. Pylate du bust
ons gesat toe enen rich
ter. Wy bidden dy dat
tu ons desen richtes
ter doet. Doe sprack

pylatus. Ick en rich
tes niet ic en wete
die sake syns doits
waer mede hy den
doet verdient heuet
Doe spraken sy die sa
ke willen wy dy seg
gen. Doe sprack py
latus die sake wil ic
ierst van hem selue
horen. Want hy he
uet onder v gegaen
als een groet prophete
Doe riepen se myt lu
der stemmen. Pylate
hi en is geen prophete
Doe vraichden on pyla
tus. Het is doch ihs
van nazareth. en gy
kent doch dat hy is
die gone. die lazarum
verwecten vander doit
Hy is oec die gone
die die blinden maec
ten siende voerden
tempel. en alle suyc
ten beneemen can. Beken
di doch dat he dat is

Ja sprakē sij hi ist. Doe
sprack pylatus soe wil
di on quellickē lonē
wildi on daer om dodē
¶ Doe sprac pylatus. In
desen mēsche en is nz
valsch die myt woir
den can verweckē die
dodē. Wanneer ic doet
were die my dan con
de opuerweckē. off
een gesichte conde ge
genē. den wolde ick
myt groter hefften
altijt bij my latē. wat
wonderlicker lude sidi
dat gij on niet lydē
en moeget. Doe spra
ken sij hij hefft ge
sacht hij is vanden
hemel gecomē. Doe
sprack pylatus wat
hindert v dat wan
hi gecomē is waer
hi v guet duet ¶ Doe
riepen sij wij en wil
len oen niet langer
bij ons lydē. Doe antwor
de pylatus. sal ic oen oet
vordelē. soe wil ic sijn
sake toe recht wetē brē
get on in mijn huys
ic wil oen vhorē. Doe
brachtē se my tot pyla
tus ¶ Mijn liene bri
gitta pylatus en wolde
niet nauwe achtē op
oer woerde. mer hij wol
de my selvē horē op
dat he my toe rechte wol
de richtē. Eñ hij sprac
Sich ihesus ic en wil dy
niet richtē to onrechte
sech my wat scolt he
nestu tegen die ioden
sij clagen auer dy myt
vole reden. Ick vrage
dy sunderlinge off du
bust een coninck. daer
bid ic dy om dattu my
dat segges. Doe ant
wordē ic em myt ver
borgen woirdē. Pylate

du seges dat. Doe spr̄t
pylatus. Ick begeere
dattunt segges off du
een coninc bist. Doe
antworde ic pylatus
Myn ryck is op deser
werlt verborgē. wae
verborgentlyck ic de
se reden sprack. noch
tant vernamse pyla
tus eñ sprack tot my
Ihs ic verneme wael
dattu een coinc biste.
Ick biddi dattu my seg
ges waer dyn rycke
is. eñ waer dyn dienre
syn. Doe antwordē ic
Pylate du begeres te
wetē die waerheit wa
er myn ryck is. Ick
segdi dat voer waer
dat ic bin in die werlt
gesant toe genē ghe
tuych vander waerheit
Doe vraichdē pylatus
wat is die waerheit daer du ge
tuychnisse van ge
nes. Doe riepē die
ioden gemeyndelick
tot pylatū. gyff en
ons eñ orlone ons
dat wy on dodē. Doe
riepē die vorstē der
priesterē myt sunder
heit tot pylatū dat
hy my richtē solde.
datse my mochtē dodē
Doe was pylatus be
cōmert dat he my
niet meer en moch
te vragē. Doe ginc
pylatus wt eñ liet
my indē huse. Doe
sprakē se. Pylate
sich daer toe dat he
niet en ontkome.
want wy hebn daer
anxt voer. want hy
is beheynde. hy heuet
duck onder ons ge
gaen dat wy niet en
wostē waer hy bleef
dat wy on heddē ge
vangē. Doch soe ver
swant hy onder ons
dat wy niet en wos

ten waer hy bleeff.
¶ Doe sprack pylatus
Ick heb on verhoert
ic en vinde geene
sake des dots over
hem. Doe sprakē si
over my dat ic des
dots stuldich were
Doe sprakē die vor
sten der priesterē ho
ret onser ake wort
al recht. Hij is stul
dich des dots want
hy henet v̄ badē dat
mē den keyser genē
tyns genē en sal.
Die schare des volcs
volchdē on eñ ghe
meynlick die iodē.
Mier om hefft hy
des dots verdient
tegen den keyser
Dic suldi wetē wat
die ander sakē sijn
He wolde brekē dē
tempel salomons eñ
wolde den in drien

dagen weder maken
Du moges dat primē
wae mogelick dat dat
sy te prouē. Echter
wolde hy den tempel
verstuerē. off he niet
weerdich en sy des do
des. hy blasphemiert
gade eñ secht hij is
die gaeds sone. eñ
wy wetē wael dat hi
mariē sone is. ende
joseph syn vader een
tymerman is. Eñ hij
heft dat volc verke
ret indē lande vā gali
leen. Ick antwordē
v̄ brenget ons voer
herodes hij henet dat
recht indē lande van
galiē. Doe brachten
se my dē iodē. Doe ginc
pylatus in syn huys
eñ sprack tot my. Ihe
sus ic hed dy geerne
bestermet om dijn re
gneder werkē wil die
du mylickē henes

gedaen onder den volke
Sy clagen over dy wae
du gebraken henest in
den lande van galilea
dat is herodes ryck.
Hier om maet ic dy
nu van my seynden. Hy
nam my byden clederen
en leyden my uten huse
en gaff my den vorsten
der priesteren ¶ Doe lie
pen se om my als die
wolue om een lemken
en grepen my byden
baerde. en spegen my
in myn aensicht ende
ogen. en trecten my ver
herodes. En inden we
ger liepen sy slaet den
drogener en den ver
keerre des volcs willen
wy crucen. Doe brach
ten se my voer herodes
Doe quam herodes tegen
my gaende en sprac
totten iode. Dit is my
ene grote vronde dat
ic myt desen mensche
spreken mach. Herodes
nam my by mynen
handen en liet my by
hem sitten gaen. ende
begonde my te vragen
en sprack. Jhesus wol
tu my berichten des ic
dy vrage ic wil dy
verlaesen van deser
naet. daer dy die iode
hebn ingebracht. Doe
swech ic al stille. Doe
vraichden he my off
ic die gone weere
daer die prophetten aff
hebn gesprakten. En
den die coningen soch
ten. en om wes wil
syn vader die kinder
liet loden in alden lande
bistu die gone dat sech
my. en bustu die go
ne die een coninc bist
dat sech my en waer
is dyn volc. Doe swe
ge ic al stille ¶ Ick
seg dy dat myn lieue
brigitta. dat he my

[redacted]

dæ myt onweerdic
heidē hiete opstaen
Eñ hy sprack tot my
Jhesus stant op snel
lick. Du en bust niet
weerdich dattu bi my
sittes. Ic vragedē
dy eñ du en woldes
my niet berichtē
¶ Dæ stont ic vær
herodes eñ hi bespot
ten my eñ bespydē
my. eñ hy stærdē
syn cleet eñ stont
snellickē op eñ spr
totten iodē. Heb di
my enē stōmē mē
sche gebracht. alle
des ic hem vrage
en wil he my niet
berichtē ¶ Dæ rie
pen die vorsten der
priesterē. Hi hefft
gebræct indē lande
van galilea. daerō
en dar he nu niet spre
ken. Dæ riep heræ

des mit luder stēmē.
trect on aen een witte
cleet. Ick reken on vær
enē dwaes. myt snel
heit tægē sy my aen
een wit cleet. Eñ hero
des nam syn crone eñ
satse my op mijn hæft
Eñ sloich my aen mijn ho
net eñ aen mijn wangē
eñ spydē my in mijn aen
sicht eñ sprack. Gegruet
systu een coninc vā ysra
hel. Hy leuerdē my dē
ioden eñ sy ontfengē
my myt grotē slagē
Herodes gaff my enē
brieff mede die luden
aldus dat my pylatus
verordelē solde totter
doit ¶ Dæ trectē se my
weder tot pylatus van
herodes. Alle dey wech
riepē sy auer my ende
beworpē my eñ bespy
den my. Dæ se my vær
pylatus brachtē. Dæ sprakē
die vorstē der priesterē

pylate du salt wetē dat
dese ihs is stuldich des
doits · Doe sprakē sy
hier is een brieff dē
seyndt dy herodes
wattu daer in vindes
gestreuē daer saltu wo
na richtē na synre scolt
Doe sprack pylatus indē
briene en vinde ic noch
gene sake daer he des
doits mede vdient he
net · Doe riepē sy tot
pylatus · Ist dattu on
niet en richtes soe mo
ten wy ene sake vandē
keyser halē dat hi ons
gerichtet werde ¶ Doe
sprack pylatus · ~~Ick wil~~
~~on~~ Ick willen v rich
ten na synre scholt
Doe sprakē sy richten
ons der waerheit · Doe
sprack pylatus · Woe is
v wille dat ic on v richte
Doe sprakē sy myt lu
der stēmē · onse wille
is dattu on richtes
dat wy on crucē · Doe
antworde pylatus · het
is ene gewoente onder
v ioden · Wie dat daer
brict datmē on castie
voer die scolt ¶ Doe
sprack pylatus · bren
get my water ic wil
myn hande waschen ·
eñ ic wil synes bloets
eñ synes doits onscul
dich syne als dat wa
ter dē handē · Doe rie
pen die iodē syn bloet
ga over ons · eñ auer
onse kinder · Doe
sprack pylatus tot
my · Jhesus du en
moges my hier ge
ne scolt an genen
dat ic dy pynigē
laet · Du hores wale
woe gerich die iodē
dyns doits syne op
dattu den doet ontko
mes soe heb ic dy

ene cleyne pyne be
dacht · en̄ auer dy ge
genē ¶ Myn liene
brigitta du salt dat
wetē · Doe ic v̄ordelt
was · Doe riepē die
vorstē der priesterē
tot pylatus dienre
die warē heidē · Dē
gelaefdē sy golt en̄
siluer ene grote sōme
dat sy my seer slaegē
en̄ geyseldē en̄ pinich
den · en̄ die sleghe
en soldē gene mate
hebn dat v̄mulden
die dienre pylati ·
Ic seg dy dat myn
liene brigitta dat
pylatus hier niet aff
en wiste dat sy my
doe deden · Doe sy dese
reden haddē doe was
ic noch in pylatus hus
Doe eystē se my van
pylatus · Doe nā my
pylatus bijdē handē

en̄ leydē my wtē huse
en̄ sprack tot my · Ihs
dyn pijn is my leet ·
Doe sprack hy totten
ioden · Siet hier heb
ic desen onsculdigē
mensche · Doe riep pyla
tus tottē die my geisel
den en̄ sprack · geyselt
on mer gij en sulles
niet dodē · Doe ginck
pylatus weder in sijn huys
en̄ ic bleeff staen on
der die ioden · Doe lie
pē sy om my en̄ haddē
my omvangē als die
wolue dat lam ¶ Du
salt dat wetē myn liene
brigitta dat ic dy myn
lijdē wille apenbaren
tottē eynde na dijnre be
geertē · Sonderlinge
die smerte en̄ dat wee
dat ic had in mijnre mar
telie vandē begijne
bis aen dat eynde · soe
en heb ic geen creatuer
gestapē die dat mocht

grondē off begrippē wee
wtermatē seer ic leet
die bitter martelie dat
en is nyemant bekant
dan my allene. Myn
hemelsche vader die
en gaff my nye alsoe
vole verlichtenisse in
mijnre martelie tot an
dat eynde. Die selue
martelie dede my wee
re. Dan laurentius die
gebradē wart ¶ Want
mijn lieue brigitta. Ick
seg dy dat alle mar
telar niet soe grote
pijn en haddē. Die ōme
mynē wille gestornē
syn als ic had doe ick
gegeiselt wart ¶ Ver
wondert dy niet mijn
lieue brigitta du salt
dat weten dat ic ont
fangē wart vandē
heiligē geest. Ende ick
was alsoe behendelick
gewracht vandē hei
ligē geest vandē alre

reynstē bloede dat
mijn lieue moder ma
ria had in orē reynē
hertē. Daer ontfinc
ic mijn mēscheit aff
Daer om merke wee
ic leet dat al slege
warē tegen der natu
ren mijnre mēscheit
te lijdē. Ick was vā
eenre gotlicker na
turē toe samē gevue
get. Hier om mochtic
soe wenich lijdē. Ende
hier om wartet mijn
re doitlicker mēscheit
soe swaer te lijdē. Daer
ōme dat mijn natuer
soe edel ontfangē
was ¶ Myn lieue
brigitta mijn hemel
sche vader en starc
ten my nye soe vole
in mynē lijdē. noch
hij en sachtē my nye
mijn pine. Hier ōme
wart ic cranck dat
hi my nye enē slach

vandē begynne bis tot
ten eynde nye en sach
ten. Alle die slege
leet ic myt groten
wee en myt groter
vdulcheit. Dat ic
mijn aensicht nye vā
one en keerdē wānē
se my slaegen. mit
groter begeertē leet
ic mijn martelie. ¶
Mijn liene brigitta
de se redē en dedē ge
en naet altemalle
die ic dy gesacht
heb. mer ic gene
dy een getuychnisse
onder gaenre wille
die daer comē sallē
den des naet is. Ick
heb den mēschē taegepra
ken alstu wale wetes
wae ic bespot wart.
aen mynē lydē. van
vole mēschē. Die spra
kē ic weer god ende
mēsche ic mocht mijn
lijdē wale makē sae
licht als ic wolde.

Die ierste waerde sijt
waer die sy gesprakē
hebn. dat ic god ende
mēsche bin. Dan die
waerde liegē sy auer
my dat ic mijn lydē ver
lichtē. Daer bespotten
se my mede als die io
den dedē dae se my craen
den ¶ Ick heb allē mar
telarē haer pine ver
licht mer mijn hemel
sche vader en verlichtē
my niet enē slach ¶
Mijn liene brigitta
ic segge dy dat dese
stuckē sijn naet te we
ten mynē volt op dat
daer vole baesheit v
staert werde in vaeke
mēschen orē ¶ Nu wil
ic dy te wetē done een
nye getuychnisse wt
mynē monde. Wae dat
ic gehandelt wart tae
tertie tijde vandē iodē en
vandē vorstē der pries
teren. Die gauē my dē
heydē dat se my geiselē

solden voerden huse pyla
tus daer hadden sy ene
nye sule op gerichtet
dat was een stene. Daer
en was nyemant eer om
geslagen. daer toegen
se my by en toegen my
mijn cleder wt. Doe ic
dat sach dat se my be
gonden wt te trecken
doe halp ic on mede.
en toich selver mijn
cleder wt ¶ Doe bon
den se my die repen
omden hals en om mijn
arme daer mijn hande
aen gingen. Doe recten
ic die arme van my.
om die sule. Doe recten
sy my om die suele
dat ic mitten tenen stont
opter eerden en niet
mitten versen. Doe bon
den se repe om beide mijne
vuete en bonden my
aen die sule soe hart
dat ic gespannen stont
als een baech. Doe gei
selde se my van mynen
vueten aen tot mynen
hoifde toe ¶ Brigitta
dat waren geiselen die
hadden yseren tacken
eens halven vingers
lanck en waren in rie
men gebonden. Doe se
my geslagen hadden
tot mynen hoefde toe
Die wonden die my
voer waren beronnen
mit bloede toe. die sloe
gen sy my weder op
Doe bonden se my we
der aff en bonden my
toe rugge dat my
die rugge gekeert
was totter sulen. Doe
bonden se mijn hande
bonen mijn hoeft tegen
die sule. Doe sloegen
se my van mynen vue
ten aen tot aen mijn
aensicht. Dat ic van
groter pinen niet
en conde gehoren noch
gesien in mijnre dat

licker menscheit. Want
ic was in mynre menschet
lydelick. dat maecken
myn doetlicke. ¶ Doe
quam een vandē dienrē
pylati. die versprack
se eñ seide. Wildi de
sen mensche dodē dat
heft v doch pylatus
verbadē dat gijs niet
doden en sult ¶ Doe
ginc die dienre pyla
ti en wech. eñ ic ginc
vander sulē. Eñ die
stede daer myn vuete
haddē gestaen die
warē vervult mit bloe
de. Eñ daer ic ginck
daer was die eerde
vervult ~~myn bloede~~
myt mynē bloede
Doe tasten ic neder
tot mynē clederē eñ
wisten dat bloet van
mynē aensichte. Doe
namē sy myn cleder
myt onweerdicheit
eñ ruckte se my wt

mynē handē. Dat
snelheit haddē se my
gehaelt een roet purpur
per cleet dat haelden
se die wile dat se my gei
seldē. Dat selue cleet
gehoerdē indē tempel
dat sy aen plagē te tec
kē wanneer sy dat offer
offerdē indē tempel voer
dat volc. Dat was doe
verworpē eñ was alt
dat toegē sy my aene
doe ic was verordelt
van pylato dat mē my
geiseldē. Die crone
satte se my op myn ho
uet. doe sat ic op enē
stene. Doe die crone
op myn hoeft stont. doe
lachtē se my op myn ho
uet cruyswis een riet
Eñ namē doe stockē
eñ stieten se daer op. eñ
twee van on gingē toe
beidē sydē myns hoefs
eñ druckē myt stockē
die crone in myn hoeft

dat die dorne gingen
in mijn hoeft bis op die
hernen. Doe namen sij
een riet. en gauent
my in mijn hant. Doe
vielen sij voer my neder
gelijckerwijs off se
my gruetten. En se tas
ten tot oren hoiffde en
vielen op oer knijen. en
spijden my in mijn aen
sicht en sprake. Ge
gruet sijstu een coment
van ysrahel. Doe slae
gen sij die crone ander
werff in mijn hoeft.
alsoe dat mijn hoeft te
male gequesset wart
Doe vloet dat bloet door
mijn haer dattet ont
ferwet wart van my
nen bloede. Doe dat blo
et begonde te verhar
den op mijn aensichte
en op mijn lycham. Doe
en was ic genen mensche
gelijck ¶ Mijn liene
brigitta doe sij der py
nen versaedt waren

toe der tercietijt. Doe
namen se my op ende
brachten my voer pyla
tum. Waer ic ginck
daer bleeff dat bloet
opter eerden liggen alsoe
begonden my mijn won
den op dat nye te bloe
den. Doe stont ic voer
den huse pylati ¶ Mijn
liene brigitta doe quam
pylatus tegen my wt
gaen en sach my aen
en begonde sick te v
wonderen en sprack.
Wan gij bose mensche
Woe hebdi desen onscul
digen mensche gehan
delt daer ic mijt allen
geen scolt in en heb
gevonden. Ick en ge
sach nye verduldiger
mensche sint dat ic
in ihrlm quam. Ende
he sprac. Vihu woe
bistu soe mystalt.
Doe nam ic dat pur
per cleet. en wijsten
dat bloet van mynen

aensichte · en sach py-
latum aen · Doe sprack
pylatus my verwon-
dert sere dat daer-
gene barmhertich-
en is gesciet aen dy
Doe sprack pylatus
ic heb gehoert van
v dat v recht is dat
gy enen gevangenen
quijt pleget te laten
tot allen paeschen · Soe
dunct my dat guet
dat gy barrabam la-
tet crucen · en laetet
ihm gaen · Want
barrabas is sculdich
des doits daer omme
neemt on quijt en
vrie · Doe riepen sy
myt luder stemme ·
Wy willen dattu ons
ihm richtes totter
doit ¶ Doe sprac pylatus
Gy hebt doch eene
gesette onder v dat
gy nyemant en wilt
doden · Wae sy di aldus

gierich des menschen
doit · Doe sprakem sy
wy clagen · auer hem
om synre scolt wille
dattu on ons rychtes
totter doit · Doe sprack
pylatus gy hebt doch
gesprakem ic solde on
rychten totter doit · Nu
sprecti daer tegen dat gi
gonen mensche en wilt
doeden · Wae sal ic dese
reden verstaen ¶ Doe
sprack Cayphas · Wy
en willen on niet doden
mer wy begeren een
ordel van dy dattu ons
des gonnes ouer hem
om synre scolt wil dat
hy gedoit werde · Alsoe
suldi ons verstaen on-
se clage is ouer syne
scolt · Doe sprack pyla-
tus · Wanneer gy ouer
hem claget myt rech-
ter scolt soe en doet gy
hem niet · Nu claichdi
ouer hem mit onrecht

Doe sprakē sy pylate
maket wae du wilste
wy willē on totter
doit hebn. Wan neer
du on ons gerichtet
heues. sae sullē on
die heidē doedē ¶
Doe sprack pylatus
sal ic dan iuwē coinc
doden. Ick bin eene
heidē eñ gy syt iodē
Ick en onderwinde my
iuwer valscher ge
tuychnisse niet. Doe
sprack pylatus tot my
Jhesus ic bin daer
quellickē aen. Ick wol
de dy geerne bester
mē. eñ die iodē en wil
len dy niet vry genē
sech my doch wat stolt
heuestu tegē hem.
Ic seg dy dat mijn
liene brigitta dat my
pylatus aensach. eñ
sprack tot my. Wa
er om swigestu. Doe
waert pylatus toer
nich eñ sprack to my
mit toernigē moede
Ick heb ongemack
om dinē wille waer
om en sprectstu my
niet toe. siestu wa
le dat ic dy dat le
uē mach genē off
nemē. Ic seg
dy dat mijn liene bri
gitta die wonde gi
gen mynē hemelschē
vader aen. Daer om
antwordē ick pylato
Pylatus du en heues
des gene macht dat
tu my dat leuē genes
off nemes. ten sy dat
v dat gegenē werde
vandē hemel vā my
nē hemelschē vader
Doe riepē die iodē
tot pylatus. gijff een
eynde hy sal sternē
wy willē een ōmer
hebn totter doit.
Doe spr̄ pylatus
dit is een wonder

lick dinck · dat gi bar-
rabas wilt latē die
des doits verdient
heft · Eñ desen on
schuldigē mēsche
wilt doē · Doe rie
pen die iodē · Ja py
late · du segest vast
dat wij on willē do
den · Wij en genē
daer niet om · du
en bust geen vriēt
des keysers · Wij
willē briene seyndē
tottē keyser die sal
dy dine macht ne
mē · eñ settē dy wtē
ryck · alsoe sprakē
die iodē gemeynlic
Doe sprack pylatus
Ick en can daer niet
meer toe gedoene
mer nemtē en wech
eñ cruystē · het is
doch v wille Ic seg
dy dat mijn liene bri
gitta · doe alle dese
reden greyndet wa

rē doe stont ic indē hu
se pylatus · Doe stont
pylatus op eñ ginck vā
my eñ benal dat sinē
dienres dat se my we
der soldē leuerē dē iodē
Doe bespottē se my eñ
bespyden my · eñ leuer
den my doe den heidē
die my gegeyselt had
den · Doe togē se my dat
pur per cleet wt ende
togē my mijn cledere
weder aen · eñ vernij
den my mijn wonden
op dat nye ¶ Myne
liene brigitta · Ick seg
dy dat sij te vorē enē
raet haddē gen omē
mittē priesterē der
iodē offt oen guet
dochte dat se mē my
liet dragen mijn cruce
mittē pur peten clede
off myt mynē clede
rē ¶ Doe sprac Cayphas
Het is beter dat mē
hem sijn eygen cleder

aen dae sae suytmen
doch dat he dat is die
vrkeerre des volcs. En
tuschen dē dieuē ende
mordenarē sal hy gaē
en sal syn cruce selue
dragē. Dit is mijn raet
sprack cayphas. Doe
riepen sy tottē heidē
die my dedē solden en
sprakē maket alsoe
dat hi gae tuschē den
dieuē wter stat. Doe
haeldē se myt snelhet
die dieue wtē toerne
die wile datmē die die
ue haeldē doe bondē sy
dat cruce te samē.
Dat holt bondē sy op
den bome des cruces
daermē mijn hande in
solde negelē. Doe brach
te sy die dieue. Doe
lachtē sy dat cruys op
mijn scolderē en een
seel bondē sy om mijn
syde. Doe sprakē se ga
et nu myt on heue.

Doe ginck ic tuschen
die dieue die daer ge
ronet en gestalen
haddē. Sy hieldē my
arger dan die dieue
Sy bespydē en be
worpē my. Des en
deden sy dē dieuē niet
En sy toegen my haes
telick wter stat. In
den wege spegē se
my in mijn aensicht
en sloegen my doe
ic niet alsoe sere en
ginck als sy wolden
Ick seg dy dat
mijn lieue brigitta
datse my soe sere trec
kedē dat ic vyffwerf
mittē cruce neder
viele. Dat was die
sake. Ick was seer
moede indē weghe
Die crone was soe
swaer die pinichdē
my soe sere mijn hoeft
dat my alsoe sere v
moyde. Sy gauē my

dertich slege in mijn
aensicht tusche der-
stat en calvarie. Va
ne mate was mijn
pine in mijne ver
wonde hoefde. dat
moegestu prone wo
we mij dat dede wa
neer se mij sloegen in
mijn aensichte. Doe
ic ten vijften male
viel mitte cruce doe
weynde die vrouwe
van iherusale den
ontfermde dat ic al
soe sere geslagen wa
ert. Doe stont ick
weder op. en sij be
spegen mij beide hei
den en iode. Doe keer
den ic mij om mit
ten cruce en sprack
Gij dochtere van ihe
rusalem en weynt
niet op mij. mer we
ynt op v toecomen
de drue fuisse die
vaner gaen sal. Doe

riepen sij op mij die iode
gemeynlick. wildi echter
predike ons dunct dat
gij des genoich gedaen
hebt. Doe sloich mij
een heiden voer mijne
mont die mij leiden
En he spr tot mij no
gaet snellicke voert
gij sult sterne. Doe he
mij aldus bespotte doe
lachten die iode. Doe
trecten se mij mijt haes
te voert. Doe was ic
alsoe sere vermoyet
dat ic mitte cruce viel
Doe lach ic opter eerden
en dat cruce lach op
mij. Doe stieten se mij
en sloegen mij en hie
ten mij opstaen. Doe
was ic soe sere vermoy
et. dat ic niet opge
staen en conde. Ren
dele der heiden namen
mij bijden armen. ende
alsoe namen se mij van
der eerden. Doe ic toe

staen quā · Doe namē
sy den bome des cru
ces eñ leydent weder
op mijn scolderē eñ toe
gen my dat ic voert
solde gaen · Doe was
dat cruce soe swaere
dat ic daer niet me
de voert en conde ge
gaen alsoe sere was
is vermoyet ¶ Doe rie
pen die ioden gemeyn
delick · dwinget oen
dat he voert gae · Doe
namē se my mitten
harr die heidē eñ toe
gē my · Die ene toich
my achterwert die an
der voerwerts eñ bespy
den my · Die ene sloich
my in mijn aensichte · die
ander aen mynē hals
dat ic solde voertgaen
Doe sy sagen dat ic niet
en conde voertgegaē
doe riepen sy die iodē
aen wat wildi dat wi
oen doen · hy en can niet
voertgegaen · Doe be
lachtē my cayphas eñ
riep mit luder stēmē
tottē volck · nu gene
ket der stat daer he
sternē sal nu en wil
he niet voertgaen
Doe sprac cayphas
voert · Daer comet
een mēsche gegaen
den haelt dat hi em
syn cruce drage · Mit
snelheit brachtē sidē
mēsche tot my ende
sprakē · Du salt desē
mēsche syn cruce hel
pen dragē · Hy sach
my aen eñ sprack
des en wil ic niet dē
Ick en heb nye arch
gedaen · hier om en
wil ic genē mysdeder
syn cruce helpē dragē
¶ Doe quā cayphas
geredē · eñ dwanck
Symō daer toe dat
he my mijn cruce moest
helpē dragē optē berch

off du salt inde ker-
ker gaen sprack hy
Doe nam symon dat
cruys niet myt wil
len mitten ene eynde
en dat ander eynde
lacht he my op mijn
scolderen. Doe belach
ten my die iode. en
sy bespijden en bespot
ten my. Doe ginck
ic opten berch calua
rien mit groter mij
nen en ic was bereit
myt gansen wille te
sterven aender bitter
re martelien voere
dat volc Ick seg
dy dat mijn liene bri
gitta dat ic verdulde
lick stont mitten cru
ce alsoe lange dat se
my dat cruce aff
namen. De namen
my dat cruce vanden
scolderen. en sloegen
my voer mynen mont
en sy spijden my on

der mijn ogen. en toegen
my mijn cleder wt. Doe
begonden mijn wonden
op dat nye te bloeden
Doe bestempten my die
iode en wijsden my mit
vingeren die ene den
anderen en sy spraken
Siet dit is onse comt
wat groter heren is he
die onder ons is op ge
staen. Siet woe hi ge
ciert is doe stont ick
naect en verwont
¶ Nu mijn liene brigit
ta aldus lasterden my
die iode. Sy trecten
my opten stene die
was hael daer se my
mijn vuete daer staken
Sy satten my beide die
diene toe beiden sijden
Doe sat ic tusschen den
dienen alsoe lange dat
dat cruce rede was
gemaect ¶ Doe was
den iode lieff. sy om
ringden my opten berch
en spraken tot my.

Nu sitstu als een co
nunc in sinē palase.
Doe sprakē si wat co
nunc is dit ¶ Du sal
te wetē mijn lieue bri
gitta. dat cayphas had
wtgebaedt alle die
iodē bynē iherusalē
myt orē wapenen
Doe soldē wter stat vol
gen inder tijt wan
neer mē my wt lei
den. Sy haddē auxt
dat die starē soldē ~~co~~
~~mē~~ comē die my
nemē soldē vā hē
Eñ dat si al toe vue
te eñ toe peerde soldē
haldē omdē berch cal
uariē dies waer ne
mē dat nyemāt en
queme die my on ne
me. Doe dat cruce
al bereit was. doe
namē sy my op ende
trectē my by dat cru
ce. Doe was ic bereit
daer toe dat ic my sel
ue wolde genē aen dat
cruce. Eñ si sattē dat
in een hale dat was
indē steue des berges
Eñ sy vestē dat eñ
sy sloegē holter daer
bij dattet vast staen
solde ¶ Doe dat cruce
vast stont. doe ma
kedē sy daer ōme
een holtē trappe eñ
ene steygeringe. Al
soe dat ic eñ die my
crucedē daer mochtē
op clymē eñ gemec
lick op staen my te
crucē. Doe clōmē sy
op die trappe eñ trec
ten my daer op mit
groten laster eñ lach
ten eñ sprakē. Alsoe
salmē enē coninck
vuerē in syn palaes
Eñ ick clam daer
guedertierlick op.
als een bequaē lam

dat daer wort gebra
cht totten offer. Doe ic
opter trappen was. doe
recten ic mijn arme wt
myt gueden wille on
bedwongen. Enn ic de
de op mijn rechter hant
enn lacht se op dat cru
ce. enn die onbarmhe
tige pijnres sloegen die
hant daer mit enen
nagel daer die hant
vast was. Enn sy na
men enen reep. enn toe
gen die luchter hant
nydelick enn negelden
sy des gelickes. Daer
na recten se mijn lycha
wt op dat cruce bauen
mate. Enn sy lachten
dat een been ouer
dat ander. enn lach
ten die vuete by ene
enn negelden se mit
tween negelen. Enn
mijn liene brigitta du
salt dat weten dat se
mijn lede soe swaer lic-

ken recten aen dat cruce
dat al mijn zenen ende
aderen mochten schoren
ende barsten. Doe quam
pylatus rijden voerden
berch enn vraich den heb
di desen mensche geedit
Doe spraken die iode hi
is toe hant gehangen
aen dat cruce. Doe sei
de pylatus tot sinen die
res. geringe scrijfft
enen brieff enn negelten
geringe aen dat cruce
enn comt weder tot
my in die stat. Ick seg
dy dat mijn liene brigit
ta. dat die dienre pilati
clam tot my aen dat
cruce dair ic hinck enn
hy negelden den brieff
aen dat cruce bouen
mijn houet. Die brieff
had drierleye scrijfft
loeds. griex enn latijns
Doe pilatus dat screeff
al wolde hi anders ge
screuen hebn des enn sol
de hy gene macht hebn

gehadt dat die scrijft
anders solde geweest
hebn dan alsoe ¶ Doe sagen
die ioden aen die scrijft
en worden toernich en
riepen op pylatum. waer
om hebdi gestrenen alsoe.
Hij en is onse coninc
niet. Doe antworde
pylatus die scrijfft die
ic heb gestrenen die sal
blynen. Weert datse
yemant vanden cruce
dede. die solde den doit
verboert hebn. Hij
weer hoge off lege
wie dat duet den wil
ic rijchten als my toe
behoirt ¶ Nu mijn
liene brigitta doe clo
men se weder tot my
op dat cruce. En settem
my die crone weder
op mijn hoeft die se my
hadden affgenomen doe
se my negelden aen dat
cruce. en se dructen se
my soe ouber in herte
lick op mijn hoeft. dat
mijn ogen en mijn mont
vol bluedes vloeten
en mijn horen vergint
my. En mijn aensicht
en mijn baert worden
ontverwet roet van
bloede. ¶ Mijn liene
liene brigitta. Als dit
gestiet was doe namen
die ridders en die cru
cers die steygeringe
en wech. Alsoe bleeff
ic hangende vol alre
pijnlicheit. en droeff
nisse onder den sche
keren. twee ellen ho
ger dan die stekeren
Ick seg di dat mijn lie
ne brigitta datse my
arger hielden dan die
ne. daer om hengen
se my hoger. Doe lie
pen sij om dat cruce
en bespijden my en
sprake. Gegruet
sijstu een coninc du
buste in dinen palase
Ick seg dij dat mijn
liene brigitta doe al

mijn lijden volbracht was
Doe sprack ic mij dorst
Doe seide cayphas totten
ioden. nadē dorst heuet
mij verlanget ic solde
ein geerne scencken in
den cruce. Als een co
ninck is in sinē pala
se soe plechmē om te
scenckē. dat behaget
mij wael dat he ge
sprakē heuet mij
dorst. Doe sprack cay
phas totten heidē. ne
met eñ scencket on
Ick seg dij dat mijn
liene brigitta dat cay
phas den raet bedach
te doe ic mijn cruyce
droich. doe sprack he
totten iodē. Ick wille
weder seidē in die stat
eñ wil dranck latē
halē op dat wij ein
scenckē in cruce ¶
Doe beual cayphas
den dienre dat si sol
den brengē edick eñ
galle eñ myrre in een
swame. Daer bereidē

se mij den dranck die
wile dat se mij dē brach
ten doe sprack ic mij dorst
Doe rectē se mijnē mon
de den edick myrre eñ
galle. Dat goetē se tegē
mijnē monde dat ick
den smake daer aff had
op mijre tongen. Doe
sprack ic vader nu syn
alle dingē volbracht
Doe belachtē mij die
iodē eñ spijdē mij aen
Doe sprack Cayphas
Wae dunct v. noch se
get hij van sinē hemel
schē. Doe sprack ic va
der vergeuet on die mij
totter doit gebracht
hebn. Doe riepē die
ioden tegen mij. En wer
stu niet gecruijst mē
solde dij noch crucē. Du
willes ons seggen van
dinē hemelschē va
der eñ wij en willens
niet horē Ick segge
dij dat mijn liene bri
gitta dat ic bauē ma
tē vole leet aendē cruce

die bitter martelie dat
mijn hemelsche vader
my mijn pine nye en
sachten off verlichten
Doe sprack ic aenden
cruce. Vader wae he
uestu my gelaten soe
yamerlick. Doe en ver
stonden sij des niet dat
ic sprack. Daer omme
sprakē sij onder een
Nu ruept hij helyam
dat he ein helpē solde
eñ verlosen on vandē
cruce. Mij willē oen
bij ein hangē in dat
cruce. Ick segge
dij dat mijn lieue
brigitta die scheker
dye bij mij hinck tot
ter luchter hant die
begonde my te bespot
ten. eñ he sprack tot
my. bistu een coninc
eñ gaeds sone. waer
om en gaestu niet
vandē cruce eñ ma
kes dij salich eñ ons

mede. Doe sprack
die scheker ter rechter
hant. O yamerlicke
mensche. wat denstu
nu waer om bespotstu
hem. Du duest hem
onrecht. Wij hebn dē
doit verdient. ende
hi is onsculdich. Ick
seg v dat voerwaer
he is een gewarich
prophete. eñ een salich
maker sijns volcs
Ick seg dij dat mijn
lieue brigitta. Ick
hoerdē na oerre beider
woirde. Eñ het was
my ene grote vronde
dat he my bekendē
eñ mijnen hemelschē
vader. Dat was om
ene ere dat hi one
bekande. Hier omme
moest ic sijnre be
geertē genoech doē
Doe sprack hi. Here
gedenck mijns als
du comes in dijne

rijck. Dat woirt was
my sœ behegelick dat
ic hem vergaff alle
syn sunde. Bn̄ ic spr̄
Ick segge dy vœrwa
re. Hude saltu myt
my syne inde para
dyse ¶ Dœ sprack
mijn lieue mœder
lieue sone sprect
my doch een wœrt
tœ. du sieste doch
waele wœ bedrœ
uet ic voir dy sta
Dœ sprack ick. vrou
wen name. wes
bedruefstu dy. sich
dit is dijn sone die
vœr dy henget
aende cruce. Dœ
sprack ic Johānes
ic beuele dy mijn mœ
der. Dœ dede ic mijn
testament aende cru
ce. Dœ beden ic my
ne hemelsche vader
aen. die my myne
mēscheit had gegene
Ick beden aenden cruce
eñ vermœde driewerff
alsœ duck als ic ver
mœde. alsœ duck begō
de ick weder aen te
beden. Ick weynde
aende cruce omde
doit des sunders
daer mijn marte lie
aen verlare is. Dœ
richten ic mijn hœft
op tot mynē hemel
schē vader eñ beual
hem mijn siele ¶ Die
dœt des sunders dede
my sœ wee hed ick
alsœ menigē lycham
gehadt als menige
sterne aende hemel
is. Die wolde ick al
te male hebn gegene
nide doit eer ic enē
sunder wolde verliesē
van mijnre wegē
Ick clage dy mijn
lieue brigitta datter

onsprekelicke vole ver-
daemt werden die mijn
lijdē niet en overdēt-
ken. Doe neychden ic
mijn haeft neder vā gro-
ter bitterre martelien
Doe begonde die tijt
mijns doits te neken
Doe was ic in alsoe gro-
ter mijnē eñ onspre-
kelicker vrondē dat
ic dat mēschelicke ge-
slecht hadde verlaest
indē afgront mijnre
sielen van mijnē lichā
die daer werdich soldē
werdē mijnre martelie
¶ Doe verstarff ic an-
den cruce eñ mijn siele
trat in dat voerborch-
te der hellē tot eenre
vrondē aldē gonen
die mijnē wille had-
den gedaen. Doe en
hadden sij gene pine
meer. Mijn siele quā
als een groet hij die daer-
comet onder die ge-
vāgene indē toerne

He gijft on tē ierstē
dat licht. Ten ande-
ren male ontbindt
hij ein oer hande die
daer gevangē sine
eñ leydt se wten ker-
ker ¶ Dese vierre
leye bracht mijn siele
in dat ~~vergeuner~~
voergeborchte der
hellen dat sij niet
meer draeffnissen
en hadde eñ oic ge-
ne pine. mer ene
volcomē sekerheit
dat sij alle vlaest
warē. In mijnre
sielen bekandē sij dat
ic haestelick wolde
comē eñ verlosen
sij des wordē sij ver-
blijt Ick ~~dy~~ seg
dy dat mijn lielie bri-
gitta dat die enge-
len sic vwonderē
dat mijn godheit eñ
mijn mēscheit ver-

nicht was. Ende
dat sy verenicht
was in mynē dode
Doe verurondē sick
die engelē eñ spra
ken onderlinge.
Nu is sine siele
inder eerdē. ~~eñ wy~~
eñ wy bestouwen
god indē hemel.
den selvē god be
stouwē wy indē do
de. Ick segge dy
dat mijn lieve bri
gitta. dat die enge
len doe sprakē. O
du wonderlicke
god. wae wonder
licke syn dine wer
ken. Doe betuych
den die boze geest
ten dat eñ sprakē
Mij is waerlickē
gaeds sone die hi
er versterfft. Doe
verurondē sick die gue

den die daer waren
indē voerborchte der
hellen. Want mijne
ziele quam in groter claer
heit. Ick segge dy dat
mijn lieve brigitta dat ic
ein dair gaff dat sy be
kēnē soldē. dat ic des
warē gaeds sone weer
Daer om liet ic die doich
den des hemels die ick
den mēschē heb gege
uē. Als die sōne eñ
mane die liet ic ver
wandelē aen bloediger
gedaentē eñ in duys
ternisse daer sy aen
becandē mijn machte
eñ mijn mijne. Mer
oerre vole en kierdē
sick niet daer ane
Daer ōme worden sy
verdaemt. dat sy mij
niet bekēnē en woldē
mittē gelove eñ mijt
mijnē. Hier ōme wer
den sy verdaemt.

~~Des helpen ons alle~~

Daer ons god alle
veer behueden mote
Amen

Scriptum anno dni m°
cccc° lxiij
Benedie wij de here
Gade seggen wij danck

Alle gelouige sielen
ouer mydts die weer
dighe passie ons lie
uen hey jhu xpi.
En dat verdienste der
heiliger vorstynnen
Sunte brigitten moeten
rusten in vreden Amen